

SXEDIO.J33

8.6.58: ΕΠΕΚΤΕΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΩΝ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΕΝΩ Η ΚΡΙΣΗ ΦΕΡΝΕΙ ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ ΑΡΙΣΤΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΥ ΣΥΝΕΝΩΝΟΥΝ ΤΙΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΜΕΤΡΑ ΑΥΤΟΑΜΑΥΝΑΣ

Οι θηριωδίες των τούρκων βανδάλων εναντίον των Ελλήνων συνέβαλε ώστε να επιβεβαιωθεί αυτό που συμβαίνει πάντοτε μεταξύ των Ελλήνων, ανεξάρτητα από ιδεολογική τοποθέτηση: Τη συνένωση των δυνάμεων για αντιμετώπιση του κοινού αντιπάλου ή εχθρού.

Το ίδιο έγινε και τώρα. Αριστεροί και δεξιοί στις διάφορες κοινότητες, με εξαίρεση μερικές όπου οι φανατικοί δεν συνήλθαν από τη αρχή, παρά πολύ αργότερα, σαν έχασαν αρκετούς συγχωριανούς τους, πραγματοποίησαν κοινές συσκέψεις και αποφάσισαν να οργανωθούν σε πολιτοφυλακές.

Οι πολιτοφυλακές αποτελούνταν από μικρές ομάδες που φύλαγαν με βάρδιες στις εισόδους της κάθε κοινότητας για να ειδοποιήσουν τους κατοίκους, σε περίπτωση επίθεσης και μάλιστα ομαδικών από Τούρκους κατοίκους είτε της κοινότητας τους είτε της πόλης τους εναντίον Ελλήνων ή περιουσιών Ελλήνων.

Άλλοι πάλι πολιτοφύλακες περιπολούσαν στους δρόμους κρατώντας συνήθως ρόπαλα τα οποία μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν συνήθως για αυτοάμυνα περισσότερο παρά για επίθεση μέχρι να ζητηθεί ευρύτερη βοήθεια.

Άλλοι, πιο προνοητικοί, είχαν τοποθετήσει πίσω από την κυρία πόρτα του σπιτιού τους κάποιο πιο "αποτελεσματικό" αντιμείμενο όπως κουνιές ή αξίνες ακόμα και σιδερολοστούς.

Από τη Λεμεσό ο ανταποκριτής της "Χαραυγής" μετέδιδε στις 9 Ιουνίου 1958, σύμφωνα με την εφημερίδα που πρόβαλε το θέμα κάτω από τον τίτλο " δεξιοί και αριστεροί της Λεμεσού στιγματίζουν αδελφωμένοι της θηριωδίες":

"Σύσσωμος ο ελληνικός πληθυσμός της πόλης και επαρχίας μας κατήλθε σήμερα σε μια πρωτοφανή σε επιτυχία ανεργία, εκδηλώνοντας την αγανάκτηση και τον αποτροπιασμό του για τα ανήκουστα εγκλήματα των τούρκων στη Λευκωσία. Όλα γενικά τα καταστήματα, τα γραφεία και τα εργοστάσια έκλεισαν. Οι εργάτες όλων των επαγγελματιών συμπεριλαμβανομένων και των στρατιωτικών απήργησαν. Οι μαθητές των δημοτικών και των ανωτέρων σχολείων απέσχαν των μαθημάτων τους,

Σήμερα τις 10 π.μ. χιλιάδες πρόσωπα κατέκλυσαν την πλατεία ηρώων και συνθηματολογούσαν εναντίον των τουρκικών βιαιοπραγιών και της αδιαφορίας των αρχών, υπέρ της αυτοδιάθεσης, της ενότητας του λαού μας κλπ. Στις 10.30 π.μ. άνω από 5.000 δεξιοί κι' αριστεροί πλημμύρισαν το Ριάλτο και τη γύρω περιοχή. Μίλησε ο δήμαρχος Κώστας Παρτασίδης, ο οποίος τόνισε ότι η συγκέντρωση κλήθηκε για να διαμαρτυρηθεί εναντίον των τουρκικών βανδαλισμών και να αποτίσει φόρο τιμής στα θύματα των εγκληματικών αυτών πράξεων. Ο δήμαρχος επέκρινε δριμύτητα τους τούρκους ηγέτες που παροτρύνουν τους ομοθρήσκους τους σε βαρβαρότητες καθώς και τις αρχές οι οποίες με την ανοχή και την αδιαφορία τους ενθαρρύνουν ουσιαστικά τις τουρκικές βιαιοπραγίες. Οι τουρκικοί βανδαλισμοί, διακήρυξε ο κ. Παρτασίδης, αποτελούν μια εγκληματική συμπαιγνία για την ευνούχιση του απελευθερωτικού μας αγώνα.

Συνεχίζοντας ο δήμαρχος υπεγράμμισε την ανάγκη της αδιάρρηκτης ενότητας του ελληνικού κυπριακού λαού.

"Μπροστά σε μια τέτοια κατάσταση, είπε, μόνο με την ενότητα θα αντεξέλθουμε και θα νικήσουμε. Ας ενθυμηθούμε και ας παραδειγματισθούμε από τους αγώνες των αρχαίων προγόνων μας, οι οποίοι με την ενότητα τους κατετρόπωσαν ολόκληρες αυτοκρατορίες, επιβάλλεται να αγωνισθούμε με ένα σώμα και μια ψυχή για να επανέλθει ο Εθνάρχης μας, για να απολυθούν όλοι οι πολιτικοί κρατούμενοι, να καταργηθούν τα μέτρα έκτακτης ανάγκης και για να κερδίσουμε την

ελευθερία μας".

Η ίδια εφημερίδα έγραφε παράλληλα σε ανταπόκριση από την Πάφο ότι και οι Έλληνες του Κτήματος άρχισαν να λαμβάνουν μέτρα για την αυτοάμυνά τους καθώς οι τουρκικοί βανδαλισμοί ξεσπούσαν και στην περιοχή Λεύκας.

Στην Πάφο αντιπρόσωποι των Παλαιών και των Νέων Συντεχνιών συνήλθαν και εξέλεξαν εξαμελή οργανωτική επιτροπή η οποία προέβη αμέσως στη σύσταση της πολιτοφυλακής που ανέλαβε ήδη την φρούρηση της αγοράς της πόλης.

Σε μια άλλη ανταπόκριση της στις **9** του μηνός (έκδοση **10.6.1958**) η "Χαραυγή" έγραφε κάτω από τον τίτλο "τουρκικές θηριωδίες και βανδαλισμοί σημειώθηκαν και στην περιοχή Λεύκας- πυρπολήθηκαν και λεηλατήθηκαν ελληνικά καταστήματα ενώ ανύπιοποι εργάτες λιθοβολήθηκαν άγρια από τουρκικά στίφη":

"Εξαλλα στίφη Τούρκων προέβησαν σήμερα σε πρωτοφανείς θηριωδίες σε βάρος της ζωής και της περιουσίας Ελλήνων. Οι βανδαλισμοί άρχισαν αμέσως μετά το μεσημέρι σήμερα. Τριακόσιοι περίπου μαινόμενοι τούρκοι, έχυσαν βενζίνη στο κατάστημα υφασμάτων του Ιάκωβου Χειμωνίδη, **100** μέτρα από τον αστυνομικό σταθμό και το πυρπόλησαν. Το κατάστημα που ήταν το μεγαλύτερο και το πλουσιώτερο της περιοχής Λεύκας, έγινε παρανάλωμα του πυρός. Οι ζημιές υπολογίζονται σε **15.000** περίπου. Οι φλόγες και ο καπνός από την πυρκαϊά ήταν ορατά αρκετά μίλια μακριά.

Οι έξαλλοι τούρκοι πυρπόλησαν και λεηλάτησαν και διάφορα άλλα ελληνικά καταστήματα και σπίτια. Η πυροσβεστική μετέβη στη Λεύκα καθυστερημένα και δεν μπόρεσε να περισώσει τίποτε από τα καταστήματα που πυρπολήθηκαν.

Τα μαινόμενα τουρκικά στίφη επιτέθηκαν άγρια και κατά ανυπόπτων Ελλήνων εργατών. Στις **5** μ.μ. λιθοβόλησαν στην είσοδο της Λεύκας το αυτοκίνητο **τ.696** που μετέφερε εργάτες της ΚΜΕ από τον Ξερό στο Μουτουλλά. Το αυτοκίνητο είχε ανακοπεί από τούρκους

επικουρικούς οπότε δέχθηκε αμέσως καταιγίδα λιθοβολισμών. Τραυματίστηκαν μάλλον σοβαρά ο οδηγός Γιάννης Πασχάλης **45** χρόνων, από τον Καλοπαναγιώτη και δύο εργάτες. Ο τραυματισμένος οδηγός κατόρθωσε να γυρίσει το αυτοκίνητο με τους επιβάτες πίσω στον Ξερό. Οι τρεις πληγωμένοι μεταφέρθηκαν στο Μοσοκομείο Πεντάγιας.

Εξ άλλου σήμερα το απόγευμα ο Βάσος Παναγή εργάτης από τη Βαρίσια, υπέστη επίθεση από τούρκους στη Λεύκα και τραυματίστηκε στην κεφαλή και σ' άλλα μέρη του σώματος του. Ο Βάσος επέστρεψε με μοτοσυκλέττα από το Απλίκι, στο δρόμο την σταμάτησαν δυνάμεις ασφαλείας και του είπαν ότι μπορεί να περάσει από τη Λεύκα για να πάει στο χωριό του. Ομως κοντά στον αστυνομικό σταθμό τον σταμάτησαν αρκετοί τούρκοι και τον χτύπησαν με ρόπαλα στην κεφαλή και συνέχισαν να τον κτυπούν όταν έπεσε στο δρόμο. Δυνάμεις ασφαλείας που εδέησε να επέμβουν, τον έσωσαν από βέβαιο θάνατο.

Αργότερα θεάθηκε από κατοίκους του Ξερού επιβατικό αυτοκίνητο συνοδευόμενο από δυνάμεις ασφαλείας να μεταφέρει αρκετούς τραυματισμένους άνδρες και γυναίκες και να κατευθύνεται προς το στρατόπεδο Ξερού. Φαίνεται ότι είναι κι' αυτοί θύματα των τουρκικών θηριωδιών στη Λεύκα.

Τα τουρκικά στίφη λεηλατούσαν ανενόχλητοι για αρκετές ώρες. Μόλις στις **3** μ.μ. επιβλήθηκε κέρφου στη Λεύκα αλλά και τον Ξερό.

Όταν γνώσθηκαν οι θηριωδίες των τούρκων **500** Έλληνες από την περιοχή της Μαραθάσας ξεκίνησαν με αυτοκίνητα για να μεταβούν στη Λεύκα με σκοπό να διαμαρτυρηθούν. Στρατιώτες τους ανέκοψαν στο παλιό Μαυροβούνι και τους εμπόδισαν να προχωρήσουν στη Λεύκα. Επέτρεψαν μόνο σε μια αντιπροσωπεία να μεταβεί στην κωμόπολη να δει τον διοικητή. Τους υπόλοιπους τους υποχρέωσαν να μπουκ στα αυτοκίνητά τους. Την ίδια ώρα μετέβησαν και τούρκοι, οι οποίοι στην παρουσία των στρατιωτών άρχισαν να λιθοβολούν τους Έλληνες που βρίσκονταν στα αυτοκίνητα. Οι στρατιώτες δεν επέτρεψαν στους

Ελληνες να κατεβούν για να αμυνθούν, από τους λιθοβολισμούς πληγώθηκαν ο Αλκιβιάδης Παπαϊωάννου, **47** ετών, από τον Πεδουλά και διάφορα άλλα πρόσωπα, μεταφέρθηκαν στο Νοσοκομείο Πεντάγιας, όπου τους παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες. Ο Αλκιβιάδης κρατήθηκε στο Νοσοκομείο.

ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟ: Επεισόδια σημειώθηκαν και στην Αμμόχωστο. Αργά ψες **(8.6)** μεταφέρθηκαν στο Νοσοκομείο Αμμοχώστου σοβαρά τραυματισμένοι οι Χαμπής Δημητρίου **32** από την Κάτω Ζώδια και τώρα κάτοικος Βαρωσιού και ο Ιμπραχίμ Φιζουλά, **44** χρόνων. Ο Χαμπής που φέρει σοβαρά τραύματα στην κεφαλή και άλλα μέρη του σώματος του κτυπήθηκε άγρια από Τούρκους στην περιοχή της Σαλαμίνας. Καταδιωκόμενος από έξαλλους τούρκους ο Χαμπής έπεσε σε ένα λάκκο βάθους δέκα ποδών. Εκεί οι τούρκοι τον λιθοβόλησαν άγρια και του πήραν το πορτοφόλι και την ταυτότητα.

Ο Ιμπραχίμ Φιζουλά πληγώθηκε σε μικροσυμπλοκές πάλι στη περιοχή της Σαλαμίνας.

ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ: Μαινόμενοι τούρκοι στην πόλη μας προέβησαν το απόγευμα της Κυριακής **(8.6)** σε βανδαλισμούς παρόμοιους με εκείνους που έγιναν στη Λευκωσία δολοφονώντας κατά τον πιο άγριο τρόπο τον Κώστα Γεωργίου, **45** χρόνων, εργάτη στη δημοτική αγορά Λάρνακας και τον Κυριάκο Κατώλη, **38** χρόνων, μηχανικό. Η Λάρνακα τελεί από τη νύκτα της Κυριακής υπό συνεχή κατ' οίκον περιορισμό.

Ο Δήμαρχος της πόλης κ. Γεώργιος Χριστοδουλίδης έδωσε προς τον τύπο την ακόλουθη περιγραφή, για τις τουρκικές θρηριωδίες και τα τραγικά γεγονότα στην πόλη του:

"Πρώτα απ' όλα απορρίπτω κατηγορηματικά την προσπάθεια του κυβερνητικού ραδιοσταθμού να παρουσιάσει τους Ελληνες σαν υπεύθυνους για τραγικά γεγονότα, προσπάθεια που δεν μπορεί με κανένα τρόπο να συγκαλύψει τα πραγματικά γεγονότα. Σε όλη την πόλη μας υπήρχε χθες Κυριακή ανησυχία ύστερα από τους τουρκικούς βανδαλισμούς στη

Λευκωσία, χθες το απόγευμα (Κυριακή) υπήρξε η πληροφρία ότι οι τούρκοι συγκεντρώθηκαν στον τομέα τους με σκοπό να επιτεθούν εναντίον των ελληνικών συνοικιών. Τότε άρχισαν να ηχούν οι κώδωνες της εκκλησίας Αγίου Λαζάρου και αρκετοί Έλληνες συγκεντρώθηκαν στον περίβολο και στη γύρω περιοχή της εκκλησίας αυτής στη συνοικία Καλιβάτζια.

Αμέσως -συνέχισε ο κ. δήμαρχος- πήγα στη εκκλησία Αγίου Λαζάρου και παρότρυνα τους συγκεντρωμένους να τηρήσουν την ψυχραιμία τους. Την ίδια στιγμή όμως πρόσεξα αρκετούς τούρκους να συγκεντρώνονται εκεί κοντά. Τότε πήγα κοντά τους και τους παρότρυνα να μεταβούν στα σπίτια τους, αφού τους διαβεβαίωσα ότι ήταν ψευδέστατος ο ισχυρισμός ότι οι Έλληνες ήταν έτοιμοι να τους επιτεθούν. Πράγματι οι τούρκοι επέστρεψαν στον τομέα τους.

Στο μεταξύ, συνέχισε ο κ. Χριστοδουλίδης, κατέφθασαν αρκετοί ένοπλοι τούρκοι αστυνομικοί, οι οποίοι πήραν θέσεις έναντι της συνοικίας των Καλιβατζιών. Τότε πλησίασα τον υπεύθυνο τούρκο λοχία και τον κάλεσα να φροντίσει για την αυστηρή φρούρηση της περιοχής, κατά πολύ περίεργο τρόπο, όμως, έκαμαν σε λίγο την εμφάνιση τους πολλοί τούρκοι που προσπέρασαν τους αστυνομικούς εντελώς ανενόχλητοι και διεισέδυσαν στον ελληνικό τομέα. Λιθοβόλησαν τους Έλληνες κατεθρυμμάτισαν παράθυρα και πόρτες, πυρπόλησαν και κατάστρεψαν τελείως το σπίτι της Παναγιώτς Γεωργίου (ευτυχώς αυτή, το παιδάκι της και η μητέρα της διεσώθησαν). Προσπάθησα, να ανακόψω την πορεία των τούρκων, φράσσοντας τους τον δρόμο με το αυτοκίνητο μου. Τότε άρχισαν να με λιθοβολούν εμένα. Ακολουθως οι τούρκοι επιτέθηκαν εναντίον των ελλήνων με μάχαιρες, σίδερα, μαγκούρες κτλ δόλοφονώντας τους Κώστας Γεωργίου και Κυριάκο Κατώλη. Δεκάδες πρόσωπα τραυματίστηκαν, ύστερα από τη θηριώδη αυτή επίθεση στις 6 μ.μ. οι τούρκοι υποχώρησαν στη συνοικία τους όπου παρέμειναν συγκεντρωμένοι. Μισή ώρα αργότερα κατέφθασε ο στρατός που πρώτη του δουλιά του ήταν να

διαλύσει τους Έλληνες. Στη σκηνή των επεισοδίων είχε μεταβεί και ο διοικητής Λάρνακας, ο οποίος παρότρυνε τα πλήθη να διαλυθούν χωρίς κανένα αποτέλεσμα.